

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu ese de dóne ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 83.

ANULU XXII.

Sabiu in 20 Octomvre (1 Nov.) 1874.

tru celelalte párti ale Transilvaniei s'f pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscraterale se platescu pentru intai'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Astadi la 11 óre s'a seversitu alegerea de **Archiepiscopu si Metropoliu**. Din urna s'au scosu **64 voturi** pentru episcopulu Caransebesiului **Ioanu Popasu** si **40** pentru Archim. **Nicolau Pope'a**, 1 pentru episcopulu Aradului M. Romanu si 1 albu. Alesu de Archiepiscopu si Metropolitu este dara Présânti'a Sea **Ioanu Popasu**.

Sabiu 19 Octobre

In decursulu de câte-va díle, de cându s'a deschisu congresulu s'au petrecutu lucruri cari continuate ast-feliu suntu in stare sa periclitize biserice'a mai multu de cátu toti inimicii ei esteri. Originea acestoru lucruri nu este nóua, ea se datéza mai demultu; este inse straina de terenulu bisericei nóstre, pentru ca s'a nascutu in sinulu unei fractiuni politice, pre carea nu vremu sa o numimu mai de aprópe.

Terenulu bisericei nóstre are o vocatiune fórté inalta, inaintarea fericirei credinciosiloru. Pentru cá sa ajunga scopulu acestei vocatiuni i trebuie bisericei linisce interna, sa póta lucrá in si cu tóte puterile ei la binele si fericirea poporului.

Nemuritoriulu Archiepiscopu si Metropolitu *Andrei*, carele a sculatu metropoli'a nóstra din morti, a avutu insusi multe neplaceri din partea acelei fractiuni, pentru ca cu durere trebuia sa véda cum se tragu autoritátile cele mai inalte bis. prin tóte mocirlele, cu seu fára de vina, totu atát'a; inse, multiamita autoritátiei sele, indrasnéla celoru orbiti de patimi totu nu cutezá a merge asia departe, incátu sa amenintie biserice'a cu vre-unu periclu. Gón'a carea se sfieá a o dá pre fatia, pâna erá nemuritoriulu archiereu in viatia a pus'o in lucrare acea fractiune, si prin organulu ei vomá totu ce se putea in contr'a tuturoru din biserica cáti nu erau de o parere cu dens'a.

Ne aducemu bine aminte de resboiulu ce-l'a purtatu, anii trecuti cu epulu Caransebesiului si mai pre urma pâna la intregirea scaunulu archiepiscopescu cu noi, din cauza ca parerea nóstra erá pentru respectarea cuvenita archidiecesei. Inse aceeasi fractiune, indata dupa asiediarea candidatulu ei in scaunulu archiepiscopescu si metropolitanu, a inceputu a mangi pre alesulu cu tóte calumniele, cu graiulu si in scrisu.

Linistea receruta biserice'a nu o mai are. Din partea sciuta se sustienu agitatiunile intr'unu sufletu si acum se vede a nu dorí alt'a de cátu a-si pune influenti'a sea mai pre susu de tóte interseele morale ale bisericei. Dovéda este agitatiunea in sinulu congresulu, dovéda, ca acum dupa ce vedu ca armele de pâna aci nu ajungu, a datu man'a cu acea parte de pressa saséscá de aici,

carea este inimica de mórté romániloru.

Asemenându cele petrecute de mai nainte si acum, cu scopulu bisericei, trebuie sa se umple de grigia fia care membru alu acestei biserice de venitoriulu ei, cáci precum bagamu de séma, ea se afla adusa pre unu povernisu, din care prea lesne póte fi aruncatu in abisu.

Ochii ómeniloru de bine trebuie sa se deschida din vreme, déca voru cá santuariulu fericirei loru sa nu fia profanatu de totu. Ochii ómeniloru de bine trebuie sa caute, cá sa nu devina biserice'a unu calu de bataia politicu pentru nimenea, cu atátu mai pucinu pentru o fractiune carea a facutu de atátea ori fiasco cu politic'a sea. Cáci ajungendu biserice'a vétra de agitatiuni politice, autonomi'a ei se póte perde, Statutulu organicu, pentru care, ne invidieza tóte confessiunile, se póte perde si atunci suntemu *morti* si bisericesce precum suntemu politicesce, viati'a nóstra publica póte numai sa degenereze si consecintiele de aci inainte sa si le traga fia care.

Unu deputatu congresuale, dlu Babesiu, scrie si vorbesce continuu de reactiune ca se apropia, ne tememu inse ca acést'a se intempla sub stindardulu seu, pentru ca din tóte circumstantiele este pré evidentu, ca déca i succede densulu a merge inainte pre calea pornita ajungemu cu totii la cea mai ingreditória reactiune.

Avemu deplina convingere ca partea cea sanatósa a metropoliei nóstre nu e numai in grigita dara si mah-nita pâna la sufletu de fruptele procederei fractiunei; energi'a impreunata cu pacientia si sânge rece va pune stabila reulu; procedere conciliatória, dupa modulu de pâna acum si de aci incolo si victori'a mai curendu séu mai târdiu trebuie sa se incline spre partea dreptátiei.

Sa punemu in loculu tuturoru suspiciunárilor, calumnielor si atacuriloru de totu feliulu mulcomirea, iubirea de adeveru si de dreptate siva cástigá biserice'a putere inlauntru si respectu in afara; portile iadului potu sa-si casce gur'a cátu de tare, spre a o inghiti, ea va remâné cá stânc'a neclatita si va straluci cá sórele!

Congresulu nationalu bisericescu gr. or.

Siedinti'a II din 16 Octobre. v. 1874.

Dupa deschiderea siedintiei congresuali ce a urmatu la 10 1/2 óre, se cetesce si autentica protocolulu siedintiei premergátorie.

La ordinea dílei este verificarea deputatiloru congresuali. Mai intái se verificara deputatii din dieces'a Caransebesiului prin deputatii diecesei Aradului, referintele *Cosm'a* dupa acea deputatii Aradului prin deputatii archidieceesani, referentulu Dr. *Racuciu* si in fine deputatii archidiecesei prin deputatii din Caransebesiu, referintele *Onitiu*. Din acést'a verificare a resultatu, ca congresulu e capabilu de a aduce conclusiuni. Toti referentii au propusu, ca alegerile protestate sa se predee dupa constituirea definitiva a congresulu unei comisiuni verificátorie permanente, care sa se aléga din

senulu congresulu. Acést'a apoi sa examineze alegerile controversate si sa faca propuneri.

Apoi biroulu notariulu se constitue definitivu aleganduse in trensulu de notariu generalu Rotariu si se alege o comisiune verificátoria permanenta de 9 membri.

Atátu constituirea biroulu notariulu cátu si alegerea membriloru din comisiune a datu ansa la desbateri infocate. Dr. *Borci'a* ceru sa se observe paritatea intre archidieceasa si diecese atátu la constituirea biroulu cátu si la a comisiunei verificátorie. Acést'a propunere fiindu atacata din partea deputatiloru *Mocioni*, *Desseanu* etc. in urma s'a respinsu si s'a alesu in ambele locuri din fia-care eparchia cáte 1 deputatu clericalu si cáte 2 deputati laici. Siedinti'a s'a radicatu la 2 óre dupa amédi.

Siedinti'a III din 17 Oct. v. 1874.

Nepotendu comisiunea verificátoria sa reporteze asup'a numeróse-loru alegeri dificultate in siedinti'a anuntiata pre 10 óre a. m., siedinti'a de astadi s'a deschisu la 4 óre. Notariulu I. *Rotariu* cetesce protocolulu din siedinti'a trecuta, care se autentica cu unele modificatiuni propuse din partea mai multoru deputati.

Presiedintele aduce la cunoscintia, o telegrama din Gherl'a adresata cátra congresulu nostru electivu din partea d. G. *Poppu* si a multoru colegi ai sei prin care acesti'a si esprime dorinti'a, cá congresulu sa aléga de capu alu metropoliei pre unu barbatu, care sa scie representá interesele bisericei sele si ale natiunei románe.

Deputatulu I. *Hannea* face cunoscutu, ca románii de confessiunea gr. cat. din dieces'a Gherlei togm'a acum tienu sinodu eparchialu si de aceea propune: congresulu nostru sa-si esprime multiamiti'a sinodulu gr. cat. pentru aducerea a minte.

Dep. *Cimponeriu* propune, cá telegram'a in cestiune sa se ia spre placuta sciintia si fiindu ca ea s'a tramisu de unu deputatu in numele mai multoru deputati, totu asiá sa se faca si din partea congresulu nostru.

Mai pledandu si dep. *Gaetanu* pentru propunerea antevorbitoriulu si retragendu-si dep. *Hanni'a* propunerea sea, congresulu primesce propunerea, cá telegram'a sa se ia spre placuta sciintia.

Trecându congresulu la ordinea dílei, referintele comisiunei verificátorie *Sigr'a* reportéza, ca s'au examinat actele din dieces'a Aradului si Caransebesiului iera cele din archidieceasa nu suntu inca gat'a.

Gaetanu e de parere, ca pâna ce comisiunea 'si va gatá raportulu asup'a tuturoru actelor din cestiune, congresulu sa se amane.

Cimponeriu sustiene, ca congresulu sa faca ceea ce póte si sa nu se amane siedinti'a fiindu tempulu scurtu si scumpu.

Cav. *Puscariu* intréba ca de ce se incepu verificárele totu-déun'a dela diecese, la care raspunde referintele, ca actele din archidieceasa nu suntu gat'a.

Bramu de Lemeny, propune ca de vreme ce referintele a inceputu a raportá siedinti'a sa nu se amane; propunerile lui *Gaetanu* si cav. *Puscariu* nu suntu la loculu loru.

Referentulu propune sa se verifice deputatii: M. B. Stanescu, C. Gurbanu, Chirilescu, Vasiciu, Ianculescu, Serbu si Dimitrieviciu, pentru ca protestele s'au insinuatu dupa terminulu de 10 díle prescriu de Statutu. In privinti'a deputatiloru dificaltati Constantin Lazaru si Cataiantiu comisiunea propune cassarea alegerei si dispunerea unei alegeri nóue din motivu, ca dóue protocéle s'au respinsu de colegiulu scrutinatoriu si nu s'a observatu ordinea prescisa de Statutulu org. Minoritatea din comisiunea verificátoria inse propune, cá sa se faca numai scrutiniulu de nou cu respectu la cele dóue protocéle din cestiune.

Ambe aceste propuneri se radica la conclusu.

La verificarea deputatulu *Fauru* se incinge o desbatere lunga si infocata, la care iau parte mai multi deputati.

Majoritatea din comisiunea verificátoria propune cassarea alegerei din cauza, ca dóue protocéle de alegere nu s'au acludatu la actulu electoralu, minoritatea pledeza pentru verificarea neconditiunata a deputatulu *Fauru* fiindu ca nu s'a insinuatu nici unu protestu contra alegerei; iera a dou'a minoritate din comisiunea propune intregirea actulu de alegere.

Dupa multe desbateri, in a caroru decurgere unii dintre deputati cerura verificarea, alti nulificarea alegeri din diferite motive, alti iera se se faca investigatiune, presiedintele pune propunerile la votu si se primesce cu majoritate de 52 contra 48 voturi propunerea minoritatiei, cá sa se verifice deputatulu *Fauru*. Acést'a se deehiara de verificatu si siedinti' se inchide.

Siedinti'a IV din 18. Oct. v. 1874.

Dupa deschiderea siedintie se cetesce protocolulu siedintiei trecute prin notariulu Bartolomeiu.

Babesiu observa, ca de orece s'a facutu votare nominale si acést'a se face numai in cause grave, sa se puna numele la protocolu pentru posteritate.

Desseanu aprobandu propunerea antevorbitoriulu cere dupa usulu practisatu in tóte parlamentele sa se ia la protocolu si propunerea sea pentru investigatiune.

Consentiendu si *Cosma* si *Gaetanu* cu aceste propuneri, acele se primescu si protocolulu se verifica.

Raportatoriulu comisiunei verificátorie *Zigr'a* continuandu referat'a impartasiesce, ca s'au examinat 8 acte si mai suntu 6. — Comisiunea propune cu privire la deputatulu dificaltatu din cerculu Teregov'a, N. Pavloviciu, cá sa se nulifice alegerea si sa se dispuna alta noua pentru lips'a protocolulu. Minoritatea comisiunei propune, sa se faca scrutiniu nou.

Babesiu pledeza pentru verificarea membrulu ce intrunesce majoritatea voturiloru dupa protocolu, care coresponde statutulu organicu si combate cele doué propuneri susunumite si cere sa se verifice *Stef. Danciu*.

Cav. I. *Puscariu* intreba, ca este vre unu protestu séu ba si sa se cetesca raportulu comisariulu.

Zigra in urm'a propunerei cav. *Puscariu* cetesce raportulu comisariulu ce dice ca la alegere a luat parte

patru comune si a cincea adatu o dechiaratiune. Cav. *Puscariu* si *P. Nemesiu* ceru sa se faca alegere noua; *Cosma* si *Desseanu* numai scrutiniu nou.

Dr. *Al. Mocioni* argumenteaza, ca nu pôte spriginii nici una din propunerile antevorbitorilor, ci declara, ca de ore ce o parte este ilegale atunci totulu este ilegale.

Propunerea maioritatiei din comisiune se primése si alegerea se nulifica.

Venindu la rendu deputatulu dificultatu Radulovicu, alesu la biseric'a alba, comisiunea propune verificarea lui, minoritatea cere nulificarea alegerei.

Presedintele dà unele deslusiri asupra familiei Radulovicu, care are multe merite pentru romani si de aceea recomanda verificarea lui.

La propunerea lui *Desseanu Zigr'a* cetesce actele ce privescu alegerea si *Cosma* propune, sa se nulifice alegerea pentruca scrutiniulu nu a fostu indreptatitu a dá credentialulu membrului in minoritate. Acest'a este contr'a statutului.

Cimponieriu amintesce de unu actu analogu pre care congresulu din 1870 l'a aprobatu si de aceea per analogiam cere si verificarea deputatului in cestiune.

Desseanu sustiene, ca in statutulu org. nu se afla nimic relativu la actulu presentu, oratorulu cere investigatiune si dupa acest'a sa se enuncie verificarea.

P. Nemesiu cere nulificarea alegerei.

Al. Popovicu observa in cestiune personale, ca de orece *Cosma* a disu ca comisiunea verificatoria a calcatu statutulu, noi trebuie sa tienemu decisiunile congresului de lege si oratorulu i pare reu, ca nu s'a exprimat dep. *Cosma* in congresulu din 1870 astfelu, ca pôte atunci avea dreptu.

Epp. M. Romanu punendu pondu pre minoritatea din confiniulu militariu, pentru cá sa se imbarbateze si sa primése constitutiunea bisericeii noastre, este pentru verificare.

Dep. Gaetanu pretinde sa se faca investigatiune si falsificatorii sa se dea pre mân'a judecatoriei, la care observa *Desseanu*, ca trebuie sa scutimu poporulu contra incriminãrilor.

Punendu-se propunerile la votu

POESIORA.

Mórtea Metropolitanului românú Sav'a II Brancoveanu.

Intemplãrile, faptele, aventurile mai insemnate ale unui individ, ale unei familii, séu ale unui poporu chiaru, ómenii, mai cu séma necarturarii de cându lumea le narara si le naréza si in timpurile nóstre altor'a, atâtu din respectu câtra densele, câtu si cá altii sa traga folosu din ele. Séu: vorbindu-se despre cutare lucru interesantu, ómenii curiosi asculta cu aviditate, si cu óre-care multamire naréza si ei altor'a. Astfelu o intemplantu óre-care trece din gura in gura, dela tata la fiu si nepotu, — trece din unu vécu in altulu, de sine intielegendu-se si cu óre-cari modificatiuni, séu marindu-o prin adaugere si infrumsetiare, séu micindu-o prin omitere. Cu tóte modificatiunile, remane inse simburile, ori cum sa fia elu involuitu; si... ne trédimu cu traditiunea.

Poesi'a inse, venita pre lume de odata cu omulu, cárei'a-i place a-si întinde degetele sele delicate mai in tóte afacerile ómenesci, dara mai cu séma in cele ce se reducu la anima, nu lipsí a aflá si aci fire destulu de bogate, spre a tiese o pândia, la carea sa ne uitãmu cu ochi mari. Pentru dens'a, pre lângã meritulu elegantiei, cu carea a sciutu infrumsetiã pândiele sele, este si acel'a alu conservãrei. Ea adeca ne-a conservatu intemplantu, fapte, aventuri, pre cari traditiunea in

se primése propunerea lui *Desseanu*, sa se faca investigatiune asupr'a falsificãrei protocolulu electoralu din Coroneni si deputatulu remane in congresu. De investigatori se alege *Tr. Miescu*. Se verifica si *Ioanasiu*.

Acum vinu deputatii dificultati din archidieceasa.

La propunerea comisiunei se verifica deputatii din cerculu II cler. II cler. I. *Baracu* si *Radu Pope'a*, mai departe I. *Puscariu*, *Petru Popescu* din cerculu IV. si prot. *Chendi*.

La cerculu V in care s'au alesu *M. Lazaru* si *A. Tordosianu* comisiunea propune investigatiune. *Onitiu* afirma, ca actulu este ilegale nefindu subserisi barbatii de incredere ci altii.

Patiti'a dà deslusiri ca actulu a fostu prevediutu cu tóte subserierile.

T. Miescu sustiene, ca subserierile nu sémena intre sine si asiã actulu este suspitiósu.

Desseanu 'si exprima parerea de reu, ca se intemplantu asemenea casuri, comisiunea sectiunara a disu ca nu suntu tóte subserierile si mai suntu dóue date, de aceea propune nulificarea alegerei.

Cimponieriu cere a se cetí numele pretiloru votanti si raportatoriulu *Zigr'a* raspunde ca nu se afla, de aceea oratorulu spriginése propunerea lui *Desseanu*.

Deputatii: *Candrea*, care cere sa se cetésca relatiunea comisariului, mai departe cav. *Puscariu* si *Borci'a* pledeza pentru verificarea deputatiloru.

Sorescu reflecteaza cav. *Puscariu* ca cum au potutu fi doue subserieri, asiã au potutu sa urmeze si falsificarea, de aceea densulu propune nulificarea alegerei.

Dep. Bojiti'a dandu deslusiri privitorie la actulu in cestiune cere sa se verifice.

Al. Popovicu cere investigarea, *Borcea* pledeza pentru verificare si investigatiunea sa se faca dupa verificare.

Desseanu propune siedintia secreta. Siedintia de adi se inchide la 8 óre séra.

Sabiu, 19. Oct. 1874.

Notitie dela congresu. Trebuie sa revenimu asupr'a conferintiei atinse per tangentem cu atât'a mai vertos

prosa le-aru fi datu uitãrei, precum le-a si datu.

Este adeveratu inse, ca aceea ce ne naréza ea in unu modu atâtu de atragatoriu, este mai departe de adeveru cá ceea ce ne naréza traditiunea prosa.

Acest'a este natur'a poesiei. Baladele nóstre despre unu Gru'i'a lui *Novacu*, *Michailu* copilulu lui *Doncila* si alti vitegi, cari se luptara pentru tíer'a, mosi'a romãniloru, ne suntu martori.

Traditiunea, precum se vede este de dóue felii, traditiune in prosa si in poesia.

Este caracteristicu la poporulu romanescu, ca trecutul lui este cam putienu reprezentatu in prosa. Elu si-a pusu dorerea si bucuri'a in poesia, cá sa i-o cânte tinerimea; sa-i cânte necasulu si fericirea la hora, in sieditória, la lucru, la zarea focului, pre prispã, la lun'a frumósã... cu tóta ocasiunea.

Romãnulu e poetu, elu e totu odata cântaretu, dara asiã încãtu nime nu este in stare a-lu suplini in ceea ce privescu accentuarea celor ce semte si dice densulu in poesii sea rapitória.

Poesi'a e a juniloru, povestile prosaice suntu ale betrãniloru, ele inca suntu betrãne. Junii intrecu cu numerulu pre betrãni, si poesiele inca suntu mai numeróse cá povestile inprosa.

Traditiunile — in prosa — dupa cum amu disu mai susu, se ocupa cam putienu de istoria natiunale a romãniloru.

cu câtu vedemu in diurnale straine tendintie, cari voru sa intunece adeverulu despre cele petrecute in sinulu congresului si in conferintiele acestuia.

Deputatii dupa ce s'au adunatu au inceputu a se intruni in grupe si a vorbi despre objectulu alegerei mai întâiu spre orientare. Indata dupa o di se putea vedea, ca cristalisatiunea este intre deputatii archidiecesei maioritate impunetória pre partea *Vicariulu* archiepescu *Nicolau Pope'a*, pre cându o fractiune neinsemnata se divisã intre *Episcopulu* *Caransebesiulu* *Ioanu Popasu* si *vicariulu* *Oradianu I. Metianu*. Cei-lalti deputati erau dupa diecese, *Caransebesienii* mai pronunciatu pentru *Popasu*, dara cu reserva, arãdãni mai pronunciatu pentru *Pope'a*, fãra de reserve; se intielege ca esceptiunile si aici nu lipsira d. e. *Babesiu* si vr'o câti-va nedepartabili de densulu.

Cu o astfelu de situatiune nu se putea procede la alegere. Majoritatea archidiecešana si a espresu dorintia, cá sa se intielega cu minoritatea intr'o conferintia asupr'a candidatulu ceea ce se intemplantu Marti in 15 Octobru. Inse minoritatea dupa ce vediu ca e in adeveru minoritate, parte a parasitu conferintia, parte a remasu indiferenta si asiã afara de constatarea unei maioritati prin votare nu s'a potutu ajunge altu resultatu. Majoritatea se constata prin o alegere de proba, a cárei resultatu a fostu: din 44 voturi date 37 pentru *Archim. N. Pope'a*, 2 pentru *Ep. I. Popasu* si cele-lalte s'au imprastiatu, 6 votanti s'au abtenu, 10 au fostu absentii.

N'a trecutulu multu si venira si cei-lalti deputati la o conferintia generala, carea dupa ce se constituie cu d-lu *Ant. Mocioni* in frunte se deschide de câtra d-lu *Babesiu* cu unu sammelurium de cuvinte si mai frumóse si mai urite, despre unele teorie de solidaritate si reactiune, moralitate imorale si immoralitate morale si alte multe asiã încãtu dupa ce a finitu lu intréba mai multi ca ce vrea, ce are de cutgetu sa spuna. Se explica. Inse explicatiunea fiindu si mai confusa de câtu espunerea incepura deputatii a se infundã de risu de intielepçiunea ceainalta a d-lui *Babesiu*. Se provocã a dá ce-va proiectu in scrisu, ca dóra asiã se va sci exprime mai precisu.

Trecutul romãniloru fiindu mai multu tristu, si fiindu ca romãnulu uita bucurosu suferintiele trecutulu, — asiã nu s'a prea interesatu de densele in prosa.

Amu disu ca in poesia dá!

In traditiunile cele mai multe, mostenite cá povesti, vedemu aventuri cavaleresci. — Semnu de cavalerismu! Suntu si unele, cari se ocupa cu stachii, monstirii, smei etc., acestea suntu ale babeloru, de cari tenerimea fuge cu spaima.

Cu câtu fantasi'a unui poporu este mai via, si cu câtu i-au lipsitu mai multu binefacerele pénei séu a condeiului, cu atâtu traditiunile lui suntu mai multe.

Cu câtu inse pén'a i se familiariséza mai multu, cu atâtu traditiunile seadu — dara nu incetéza cu totulu.

Loculu traditiunei 'lu ocupa istoria. Pén'a aduna traditiunile, le combina, si forméza istoria trecutulu, carea, de sine intielegendu-se, avendu fontãni defectuóse, trebuie insasi sa fia defectuósa.

Presentele inse nu-lu mai lasa cá sa tréca prin traditiune, ci-lu face si pre densulu istoria. Si déca pén'a ce-lu descria este fidelã, este impariale, — istoria ce ni-o presenta, este istoria drépta, istoria adeverata; iéra déca pén'a aceea nu e fidelã, ci e pariale: descrie lucrurile cu óre-care reserva, cu adaugeri la séu lasãri din valórea faptelor, atunci istoria ce o lasa in urm'a sea e nedrépta, falsã si mincínosa.

A scosu din buzunariu unu proiectu si l'a cetitu. Proiectulu acest'a aru fi meritatu publicarea, cáci elu nu cuprinde alt'a in sine de câtu cá membrii congresului sa fia solidari pentru sustinerea autonomiei bisericeii nóstre.

Fórte bine a observatu d-lu *Cosma*, ca déca numai atât'a este scopulu conferintiei, nici nu erã de lipsã sa convina, cáci nu crede ca aru fi cine-va in contr'a principiulu acestuia, care se cuprinde in Statutul organicu, si asiã si elu si altii voru subserie programulu si apoi se potu duce acasa. Dlu *Ales. Mocioni* se scóla sa mântuie din perplessitate pre dlu *Babesiu* si se apropia cu unu pasu mai inainte de ól'a cu pasatulu. Dice inse numai ca suntu separatisti in congresu si idei separatistice, cari tóte sunau la adresã archidieceșãniloru. Urméza apoi unele nu ex ci *complicatiuni* noue din partea d-lui *Babesiu*, esplicãri, prin cari si mai tare provóca ilaritatea auditoriului, dara din cari se vede totu odata ca dlui aru vrea cá cei ce-i voru subserie programulu sa fia solidari pentru candidatulu seu.

Dlu *Gaitanu* conduce discussiunea la objectu. Spune ca ce au facutu archidieceșãni si ca vrea sa scie cum considera ei resultatulu conferintiei archidieceșãniloru. Cuvintele aceste au turnatu oleiu pre focu in partid'a babesiana. Imputãrile, ce abiã se strãcurãse, cá prin o síta déca cu óre care sfialã virginale, din partea d-lui *Al. Mocioni*, venira cu furia dela partid'a babesiana.

Din separatismu, periclitarea bisericeii si alte de feliiu acest'a numai slabeau pre archidieceșãni si calareau pre ideia spriginita si de doi archidieceșãni, ca membrii congresului dupa ce suntu odata constituiti in congresu nu se mai deosebescu dupa archidieceșã si diecese nici in congresulu electoralu, cu tóte ca li-se observã, ca déca aru fi asiã, paritate la alegerea metropolitulu nu aru avé locu. Archidieceșãni inse nu le-au remasu babesianiloru nimic'a datori. Mai întâiu li s'a pusu inaintea ochiloru cestiunea ca cine face imputare de separatismu si cine periclitéza biseric'a? archidieceșãni, cari au sacrificatu pentru metropolia si au salvat'o si cari au atrasu si pre fratii loru la sine? si cari si astadi sustienu singuri pre

Poporulu românú, cá tóte popórele apesate si incatusiate de altele, a cunoscutu cam putienu condeiulu. Lui nu i-a datu mân'a cá sa-si scrie istoria, sa-si scrie patimile si suferintiele, si dílele de bucuria, déca potemu presupune ca a avutu parte si de acelea câte odata.

Totu ce a scrisu elu, a scrisu cum a sciutu, a scrisu in anim'a tinerimeii prin farmecatórele sele poesii. Iéra cându poesii'a n'a cutediatu a se amestecã in cutare intemplantu, aceea a trebuitu sa se multamése cu traditiunea in prosa. Prosa inse fãra farmecu a aflatu si afla putieni aderinti, si incetulu cu incetulu a disparutu si dispare.

Déca i-a scrisu cine-va istoria cu pén'a, aceea au facut'o strainii, cari unii din interesu, altii din ratacire, i-au scris'o astfelu, încãtu potemu dice cu dreptulu, ca in multe locuri, déca nu stã mai josu, celu putienu pe o trépta stã in privintia adeverului cu traditiunea, cu istoria orale, mostenita dela parinti.

Ici si colea se vede si câte unu istoricu românú, dara chiaru si cá romãnu, numai aceea potea scrie cu securitate ce vedea cu ochii, cáci informatiunile dela straini suntu totu numai dela straini.

Cum ca istoria nóstra este in mare parte nedrépta, falsã cá sa dicu mai bine, se vede apriatu din diferintiele ce le aflãmu la istorici despre cutãri fapte, descriindu-le unulu in unu chipu, cel'a-laltu in altulu. Si astu

Metropolitul provinciei? Asia dara arhiepiscopului, cari au luptatu seculi pentru biserica, acum dupa ce cu ajutoriul lui Ddieu au vedut'o constituita dupa cum este, pentru sacrificiile lor si pentru luptele si pentru impartirea dreptului lor la alegerea arhiepiscopilor cu diecesele sufragane, astfelu de multiamire merita?... In materia acest'a a fostu sublimu dlu I. cav. de *Puscariu*. Cuvintele lui erau totu odata sageti si zidu de granitu, caci fia-care cuventu nimerea si fia-care argumentu era neresturnabile. Aplauzele cele dese si aprobările cele vii din partea conferintiei au stupefacutu pre Babesiu, Mocioni si pre toti din partid'a acest'a. Afara de dlu cav. de *Puscariu* au mai vorbitu in acel'asi intielesu si altii, precum *Borcia*, *Gaetanu*, *Boiu*, etc.

Abia câtra fine aduce dlu *Manjiuca* ore care ordine in retragerea partidei babesiane, dicendu ca sustiene cele pretinse de *Al. Mocioni*, dara ca nu pôte sa ia in nume de reu, deca arhiepiscopului s'au consultatu intre sine. Se aude si din cuvintele densului cãte unu resunetu de neconditiunata supunere a arhiepiscopilor majoritãtiei, trebuie sa constatãmu inse ca cuventarea sea a conciliatu multu spiritele intaritate prin netactica si ne-spirituositatea domnilor Babesiu-Mocioni.

De lângã tragicu, comiculu n'a pututu sa lipsesca. Dlu *Onitiu* s'a pus sa combata pre dlu cav. *Puscariu*! Impresiunea era cã cea a scenelor comice din *circuri* in pauzele pâna respira atletii.

Alta conferintia a urmatu mercuri sera in 16. Oct. Intr'acest'a dlu *Babesiu* si retrage propunerea sea din ser'a premergatoria si asia, pentruca conferintia sa nu siedo fara de lucru, ia cestiunea verificãrilor deputatiloru *dificultati*. Dlu cav. *Puscariu* e de parere, ca unde nu e protestu si nu e vatemata legea, deca suntu numai ore care formalitati neobservate, din erore, sa se treca de astadata mai usioru preste ele. Dlu *Mocioni* e pentru stricta observare a legi.

Cu aplicatiune la casuri concrete se nasce o disputa infocata asupra §-lui 91 din statutulu organicu. D. *Babesiu* sustiene ca e vatemare de lege

feliu ratacindu unulu in o parte, altulu in alta; unulu cã seducatoriu, cel'a-laltu pôte cã sedusu, dupa cari apoi se orienteaza altii, toti sedusi, dandu unulu mai multu crediamentu unui'a, altulu altui'a, sfermandu-si capulu feliu si forma spre a sustiené pre unulu si a resturna pre cel'a-laltu seu pre cei-lalti, vrendu se sustiena unu neadeveru cu resturnarea celor-lalte.

In astfelu de stare ne aflãmu noi in multe locuri cu istoria nãstra!

Multe momente tare insemnate suntu inca nedeslegate in istoria nãstra, si divergintiele istorice dau multa bataia de capu celor ce voiescu a esi la lumina.

Suntu evenemente in istoria nãstra tractate de cãte trei patru istorici, in cãte trei patru forme; asi'a in cãtu celu ce ar' avé naivitatea, a crede tuturor ar' trebui se mai credea si in altu cev'a.

Ast'a inse nu se intempla, si din asta cauza istoriei nu i potemu dá crediamentu, preste totu, — caci am aflatu-o cu ocau'a mica, traditiunei inca nu-i potemu crede. — Dilem'a! Ce sa facemu cã sa scapãmu unde se pôte de acest'a incurcatura?

Dupa mine ar' fi cã sa luamu calea mijlocia: sa combinamu adeca istoria scrisa, resp. deosebitele pareri istorice, cu istoria orale, traditiunea, si ceea se vomu aflã cã ici coala consuna, aceea potemu primi cu securitate de adeveru pentru ca „veritas una, error varius.“ Si un'a si alt'a

déca comisarii consistoriali d. e. n'au asternutu si siedulele dela alegerile deputatiloru clericali, caci, dice densulu, nu e de a se luã in consideratiune la alegerile aceste numai punctulu d) din §, ci tote punctele. In specialu observa densulu, ca dela punctulu e) incependu, pana la finea paragrafului tôte punctele privescu si alegerile deputatiloru clericali si cele ale deputatiloru laici.

Mai multi deputati precum, *Cosm'a*, *Puscariu*, *Nemesiu*, *Iosifu Popoviciu*, si *Alessiu Popoviciu* arata ca punctulu d) tratéza alegerea dep. clericalu intréga, si ce este mai departe in § privesce pre mireni. Dlu *Borlea* aduce aminte conferintiei ca atãti deputati congresuali si spargu capetele cu interpretarea paragrafului si totusi unii pretindu dela comisarii singurateci sa fia mai cu minte decãtu deputatii congresului. Discussiunea la carea mai iau parte dd. *Fauru*, *Almasianu* si *I. P. Desseanu* se termina cu aceea, ca la verificãrile urmatórie cu formalitãti neesentiale sa fia deputatii mai indulgenti, caci pâna nu se va dá §-lui o interpretatiune autentica din partea congresului nu se pôte procede mai riguros; ba, dupa cum se scie s'a si practisatu indulgentia cu alte alegeri preste cari a trecutu congresulu la propunerea sectiunilor; altcum aru trebui cã tôte alegerile sa se supuna unei revisiuni noue.

Cu aceste siedinti'a conferintiei se termina.

„S. d. Tageblatt“ de aici aduce unu articulu de fondu tendentiosu in nrulu seu de *Vineri*, in care inainte de tôte constatéza, ca dela mórtea Metropolitulu *Andrei* Bar. de *Siagun'a* incóce poporul românú este fãra cãrmãciu si fãra de planu, predatu in mânille sortiei; ca Metropolitulu *Siagun'a* in tempuri viforóse a sciutu conduce naisiór'a românã incãtu din o episcopia seraca „valachica“ pre la 1846 a facutu o arhiepiscopia si Metropolia românã, din Metropolitu unu capu moralu alu unei natiuni, si a castigatu autoritate unei natiuni. Dupa aceste tabaresce asupr'a celoru ramasii dupa *Siagun'a* si ii numesce epigoni. De aci incolo ia articulu partida contra archimandritulu *N. Pop'a* si recomanda pre Episcopulu *I. Popasu* cã pre celu mai betrãnu in ierarchia.

potu rataci, potu gresi, dar' in gresie-l'a lor nu potu merge pe o cale.

Acést'a se intempla numai cu adevverulu.

Din cele dise pana aci, pôte va cugetã cinev'a cã voiu sa lu surprindu cu unele deslusiri afundu taiatorie in istoria nãstra; pôte va merge mai departe: — mi va face onóre presupunendu cã me voiu fi ocupatu multu cu istoria critica, voiu fi scrutatu cu deamununtulu istoria scris'a o voiu fi combinatu cu nenumerate traditiuni, si din acestea i voiu espune o mare dosa de adoveruri istorice, pâna acum recunoscute.

Regu inse pre ori si cine sa nu presupuna nesce lucruri asiã mari despre unu omu micu, si i atragu atentiunea la titlu'a acestei scrieri.

Totu la ce mi permitu a atrage atentiunea stim-lectore de astadata estã unu evenimentu nationalu bisericescu, despre carele cându ne aducemg aminte ni se sburlesce perulu si ne furnica pe sub piele, si pre carele istoricii ni lu punu inainte in mai multe forme, caci repetiescu: „veritas una, error varius“, este mórtea Metropolitulu *Sav'a II. Brancovicu-Brancoveanu* in romanesce.—

Sav'a II. Brancoveanu! mare nume in istoria nãstra bisericescu mari fapte incununéza memori'a lui!

Amu poté dice, dupa cãtu s'a potuudu petruude pâna acumu in intunereculu trecutulu, cã densulu este coron'a metropolitiloru romani.

Unu alu doile *Sav'a Brancoveanu*

In fine se descopere si isvorulu de unde vine articulu si adeca dela partid'a carea pre sine se numesce cu modestulu nume de „liberale“, sub conducerea lui *Antoni Mocioni*, a carei candidatu se vede a fi episcopulu *I. Popasu*. Noi nu frangemu nici o lance pentru nici unulu dintre candidati de care se facu amentire in cestiunatul articulu. Ne vine curiosa ironia tempului, cum partid'a cea liberale carea a cercatu tôte spre alu face pre *P. Episcopu I. Popasu* imposibilu, lu candideza astadi de metropolitu. —

Asteptamu cu incordare si noi rezultatulu alegei.

Cetimu in Independintia belgica dela 21 Octobre:

„Se scie ca printiulu *Milanu* cu totu voiagiulu seu la *Constantinopoli*, n'a reusitu de locu a modificã dispositiunile Turciei câtra tier'a sea. Nu numai ca sultanulu i-a refusat restituirea forteretiei *Zvornicului*, asupr'a carei'a Serbi'a are drepturi necontestabile, ba inca a destituitu si pre vechiulu mare viziru pentru ca acest'a facuse pre visitorulu seu a intrevedea posibilitatea unei intielegeri.

Pentru junctiunea marelui drumu de feru serbu cu liniile *Rumeliei* rezultatulu fusese in aparentia mai favorabilu, dara iéta ca si pentru acest'a cestiune Pórt'a a luat'o decisiune care pune legatura intr'unu punctu escentricu, astfelu cã sa contrarieze liniile serbe in profitulu *Bosniei* si *Herzegovinei*. Lini'a internatiunala, intre *Vien'a* si *Constantinopole*, intre Occidentu si Orientu, este trasa de natura chiaru; pre acest'a o reclama si Serbi'a, ea e si singur'a la care se pôte raliã si Ungari'a. A cercã sa creeze o alt'a, contrariu cu configuratiunea pamentului, a contrari'a, pentru cuvinte secundare, curentulu relatiuniloru internatiunale este a urmã o politica din cele mai órbe. Turcia o va aflã, cu pagub'a ei inse.“

Romania.

Bucuresci, 15. Octobre 1874.

Concetrãrile anuale prevediute in legea din 1872 si manevrele cele mari militare suntu, precum s'a pututu vedea din faptu, scól'a cea mare

nu ne aréta istoria nãstra natiunale bisericésca pâna in tempurile nãstre.

Meritele unui barbatu nu suntu numai faptele, rezultatele osteneleloru lui, cã atari, ci acelea alaturate langa impregiurarile intre cari a traitu, lângã greutãtiele, preste caei a trebuitu se tréca, si luptele din cari a trebuitu se iase invingatoriu: aceste bine combinate dau adevveratul lui meritu.

Cã se vedemu cãtu este de importantu a sci cu securitate unde s'a curmatu viétia acestui mare Metropolitu, cugetu cã nu va fi superflu a aminti cev'a, cãtu mai pe scurtu din viétia lui, din faptele lui.

Sav'a II. Brancoveanu, dupa datele cele mai sigure s'a suitu pe tronulu metropoliei in 1656 in 28 Decembre, si a pastoritu biseric'a pâna in 1680, 2. Iuliu, cându fu depusu 1656—1680! Alu treilea patraru din véculu alu 17-lea!

Nu este destulu, dupa câtra cunoscemu acele tempuri fatale, cã se scimu cu ce greutãti a avutu sa se lupte acestu capu nationalu-bisericescu!

Alu treilea patraru din véculu alu 17-lea, in carele libertatea consciintiei, cu carea se lauda asia multu fratii compatrioti, — si ajunse culmea.

Istoria, desi fatia, cu noi nedrãpta, ne pastréza cu colorile cele mai triste persecutiunile acelu seculu, atãta din partea papistiloru, cãtu si din partea calviniloru.

Superintendentele calvinu in omnipotenti'a s'a presiede in sinodele nãstre si le censuréza, elu impune cu

si utile atãtu pentru armat'a permanenta cãtu si pentru armat'a teritoriale compusa din cetatienii osteni Tier'a intréga a pipaitu fructele si a aplaudatu cu anim'a palpitandu de bucuria in trei ani dearendulu progesele acestei desteptãri a spiritulu militarescu, a iubirei de disciplina si devotamentu a filoru ei pentru o organizare militaria intinsa si seriósa care reamintesce tempii de barbatia si gloria a strabuniloru nostri. Manevrelle militare suntu in adeveru scól'a cea mai utile si indispensabile pentru armata si natiune, cãmpulu celu mare de exercitie, de desfasiurarea capacitãtiei oficieriloru, de emulatiune, de imbarbatare si de corectare a gresie-leloru: in fine esamenulu generalu si ocaziunea pentru armata de a se cuno-sce pre sine, de a se perfectionã progresandu din anu in anu, si castigandu astfelu incredere in sine si in viitoriu.

Ceea ce ne-a facutu o fórte placuta impressiune este simtiementulu militarescu ce s'a desteptatu in natiune, iubirea ce s'a vedutu in inim'a întregei populatiuni pentru armat'a românã si *Domnitoriulu* ei.

Serbarea impartirei drapelorului noi la tóta armat'a concentrata si defilarea, ce au avutu locu, ieri la 14, pre cãmpia dela *Banés'a*, a fostu cea mai placuta ocaziune spre a constatã acest'a.

Ieri, in adeveru, a avutu locu cea mai frumo-sa serbatóre natiunala cu care s'a incheiatu acestu siru de serbatori ce se numescu concentrarea anuala a armatei românã.

Populatiunea capitalei asteptã cu impacientia acea di frumo-sa spre a merge sa véda pre fii predilecti ai tieriei intruniti din tôte nghiuirile, primindu din mân'a *Domnitoriulu* drapelule cele noue, binecuvantate de capulu Bisericei nãstre natiunale.

Erã unu spectaculu maretu a vedea acele diecimi de mii de cetatieni, barbati si femei, betrãni si tineri, formandu unu lantiu de inimi vesele si iubitórie ce se insiruisse dela palatu si pâna la *Banés'a*, asteptandu pre ambele laturi ale podulu *Mogosióiei* si sioselei sa salute pre famili'a nãstra *domnitória*, care mergea la cãmpulu de arme. Acest'a parada fu din cele mai stralucite. *M. S. Dn'a*

ajutoriulu principiloru - calvini - faimosulu catechismu calvinescu metropolitulu si preotimei nãstre, cã acestia se lu propuna credintiosiloru; elu pune si depune pe metropolitu nostru dupa placu.

Aristocrati'a, ajunge atãta numai cã ea erã totulu, si iobagii-romanii toti erau iobagi afora de pucini nobili seraci erau cã nesce vite date in manele dloru lor.

De alta parte:

Metropolitulu, o papusia data in mâna snperintendentelui, protopopii romanesci, dejositi la starea de animale de jugu tragundu la carulu triumfale alu superintendentelui, er' preotii romanesci, numai cu atãta se deosebãu de iobagii de rendu in privintia drepturiloru, cã portau barba si se rogau la altariu, apoi cã unu privilegiu monstruos: ei trebuiau sa ierneze câni domniloru lor pamentesci.

De vre unu dreptu la romani si biseric'a lor, nici vorba; ei aveau numai detorintie.

Éta libertatea consciintiei din acelu vécu, sustienuta de liberalii calvini! dar' apoi intrigele iesuitiloru!?

Aceste despre partea confessiunale, la cari adaugundu si pre cele despre cea natiunale ne dau celu mai tristu si mai tristu si mai ingrozitoriu tablou, in carele vedemu pre romanu lovitú cu atãtea arme veninóse, fãra a avé, baremu dreptulu de a se aperã. (Va urma).

cu damele de onore mergea in trasura, si M. S. Domnitoriulu, in uniforma de generalu, mergea calare la drept'a trasurei urmatu de unu stralucitu statu-majoru. Pretutindeni pre unde treceau, Inaltimile Loru erau salutate cu respectu si cordialitate de câtra intrég'a populatiune ce se imbulzea pre podulu Mogosióei pâna la Banés'a. Cându sosi Inaltimile Loru acolo, gasira intrunita armat'a pre o imensa câmpia, si mii de trasuri si diecimi de mii de ómeni ce asteptau ceremoni'a impartirei drapelor si defilarea. Dela intronarea Mariei Sele Carolu in 1866 nu se mai vediu o multime de poporu atátu de mare.

Acést'a ne-a aretatu odata mai multu câta incredere si iubire are popuru nostru pentru armat'a româna si Domnitoriulu ei! câta identitate de simtiementu si afectiune este intre armata si natiune!

Dupa seversirea oficiulu divinu de câtra Inaltu Présânti'a Sea Metropolitanu primatu, asistatu si de mai multi Prea S. Episcopi, Mari'a Sea Domnitoriulu a distribuitu drapelele cele nóue, atátu regimentelor de infanteria câtu si celor de cavaleria, in presentia a 18,000 soldati, si a oficiarilor români, si in fati'a oficiarilor superiori tramisi de puteri, si a imensei populatiuni a capitalei, care nu mai vediu unu asemenea imosantu spectacolu sub sórele Romaniei, care parea ca stralucesce in acea di mai multu cá totu-déun'a.

Dupa distribuirea drapelor in urârile animate ale soldatilor, a inceputu indata defilarea armatei pre câmpia dela Banés'a, carea a tîenutu mai multu de 2 óre. Regimentele dupa ce defilau, s'au insiruitu pre laturea drept'a si pre laturea stânga a sioselei, pâna aprópe de bariera, si-au prezentatu arm'a cu urári vii la întórcearea Marielor Loru Domnulu si Dómna spre palatu. Pretutindeni pre unde treceau Inaltimile loru, erau salutate cu bucuria de o alta populatiune numerósa ce asteptá si se imbulzea dealungulu podulu Mogosióei pâna la palatu. M. S. Domnitoriulu erá incungiuratu de unu stralucitu statu-majoru, si insocitu de dnii oficeri straini calári.

Astfelu concentrárele se terminara intr'o adeverata serbatóre, cum capital'a nu a mai vediu dela 1866.

Ultimulu actu alu acestei mari serbári este ordinulu de di, ce-lu publicámu la vale, datu câtra tóta armat'a de câtra M. S. Domnitoriulu.

Acestu actu respira atát'a patriotismu, demnitate si vigóre incátu nu este inima de românu care sa nu tresara la cetirea lui.

Eata ordinulu de di pre tóta armat'a alu M. S. Domnitoriulu:

„Ostasi! Pentru a trei'a óra voi a-ti sciutu sa raspundeti la apelulu ce v'amu facutu.

„A-ti doveditu din nou, ca nu s'a stersu din anim'a româniloru virtutelu militare ale strabuniloru.

„Redímata pre voi, tiér'a póte pasi cu incredere spre viitoriulu ei.

„Ostasi! ve multiamescu la toti impreuna.

„Astadi ve-ti primí stégurile cele nóue, simboluri unei nóue organisári a armatei. Ele nu mai suntu semnele esclusive ale singurei armate permanente, precum erau cele vechi, ce se voru pastrá de acum cá unu sacru depositu. Stégurile cele nóue infatiséza tóte elementele puterei militare, intrég'a tiéra sub arme.

Voi ve ve-ti aduná pururea in giurulu loru, cându voiu avea trebuintia de voi, si ve-ti dovedí in ori-ce intemplanu, ca cuvintele: „onore si patria“ inscrise pre ele suntu mai adencu inscrise in inimile vóstre.

„Ostasi! Jurati, ca ve-ti aperá totu-déun'a aceste stéguri si ca ve-ti fi gat'a a ve jertfi viét'i'a pentru tiér'a

vóstra, a cárei padia in onóra si drepturile ei ve este incredintiata sub aceste semne!

„Datu in Bucuresci in 14 Oct. 1874.
C a r o l u.”

Varietáti.

(+) **Mari'a Onitiu** nascuta **Trandafir** cá sotia, **Alesiu Onitiu** jude regescu in Caransebesiu, **Dionisie** Comerciante in Romania, **Albert** ceialalti oficialu postale reg. si **Mari'a** in Sibiiu, mai departe **Gliceria** maritata **Piposiu** in Hondolu cá copii, asemenea consangeni cu anima sfasiata facu tuturor cunoscutu, cá multu iubitu sotiu, taica si consangeanu **Ioane Onitiu**, avocatulu in Sabiiu, au reposatu in Domnulu la 10 óre ante amecadi in 30/18 Octomvrie 1874. in etate de 66 ani. — Astrucarea remasitielor trupesci se va intemplanu **Dominica** in 20 Octobre st. v. la 3 óre dupa amecadi 1874 in cimiteriulu de ritulu gr. or. in suburbiulu Iosefinu. Fia-i tierân'a usióra!

* **Urbea Ismailu** fu préda unui incendiu violentu. Foculu isbucni, pre la 11 óre, in nóptea de 10, dela baracele cu mafuri si diferite obiecte ce erau aduse pentru tergulu ce duréza in fia-care anu pâna la 15 a curentei. Ni se spune ca s'au causatu perderi insemnate negutiatoriloru, inse numai in partea unde erá tergulu.

* **Cheltuielile curtii Sultanului.** — La curtea Sultanului esista una adeverata armata de servitori de ambe secele, a caroru cifra totala este 6000. Ei suntu divisati in doue categorii: acei ce suntu platiti si hraniti, si acei ce suntu numai hraniti. In prima categoria se numera 350 caigii, cam 400 bucatari, 300 gradinari, 600 visitii si slugi de grajdii, 600 eunuci negri, 600 domestici, 1000 fete si femei sclave (acést'a din urma cifra este póte prea mica). In a doua categoria, compusa din adjutori pentru fie-care functiune séu sarcina, cari nu iau lefi, dér suntu hraniti, se numera inca 350 caigi, 400 bucatari, 300 gradinari 500 visitii si slugi de grajdii, 600 domestici.

Afara de aceste esista, intr'unu perimetru largu impregiurulu palatulu locuitu de sultanu, unu numeru nedefinitu de ómeni, cari suntu cá clienti a servitoriloru palatulu, nutriti ei si familieloru, de bucatarieloru imperiale.

Cuantitatea de carne, legume, untu, fructe, lemne, etc., ce absorbu aceste bucatarii pe fie-care di nu se póte intielege de cátu déca cine-va a fostu marturu a prodigalitati si risipei care este regula administratiunii speciale a palatulu. Una singura cifra va fixá ideile lectoriloru. In virtutea contractelor loru, furnisorii predau pe fie-care di in termenu de mijlocu la bucatarieloru palatulu 1200 berbeci, 2000 gaini séu pui; cheltuiéla luminariloru se radica la 60,000 franci pe luna; si asia mai incolo.

Se adaogemu, spre a complectá acestu tablou a carui indicatiuni, nu trebuie sa se pérda din vedere, suntu rigurosu ecsacte, ca acést'a multime de servitori, barbati si femei, primesce la serbatórea Bairamului, care inchide Ramazanulu, la aniversar'a suirii sultanului pe tronu si in alte circumstantie, daruri de totu felulu, ce consista in bani, vestminte si bijuterii de valóre. Trebuie sa mai mentionamu gustulu fórte costatoru alu sultanului pentru paserile rari si pentru animalele selbatece, de cari s'au adunatu una multime in gradinele si palatulu seu, si continuu se cumpera pentru comptulu seu pâna si din tiereloru cele mai departate. Nu numai atátu: se intretienu cu mari cheltuieloru la palatu corpuri de luptatori, trupe de comediani si scamatori, bande de musica, din cari una exclusivu compusa de femei, corpuri de baletu, numerosi bufoni si mai multi nebuui.

Lista civila a Sultanului este de 263,000 pungi, séu pucinu mai multu de 30 milióne franci, dér se crede ca acestu budgetu nu ajunge pentru cheltuiála palatulu imperialu. Sa se adaoge pensiunile de cari se bucura principii si principesele din familia Sultanului. Muma sea, sultana Valida, a pututu intr'unu anu, sa oferésca din economiele séle fiului seu 80 tunuri Krupp, ceea ce represinta una cheltuiéla de 3 milióne franci.

* **Traductiuni premiate.** Societatea academica româna a premiatu in sesiunea anulu curentu trei traductiuni si anume: unu din Filippicele lui Cicerone, de d-nu **D. A. Laurianu**, profesorulu de filosofia la liceulu St. Sav'a; un'a din Salustiu, de d-nu **D. T. Dobrescu**, profesorulu de limb'a latina la Seminariulu din Bucuresci, si un'a din Dione Cassiu, de d-nu **Angelu Dumitrescu**, profesorulu de istoria la gimnasiulu St. Sav'a. Acestu din urma a triumfatu asupra altoru doi concurrenti.

* **Desvelirea statuii lui Michail-Vitezulu** nu a avutu locu eri dupa cum se anunciase; caus'a aru fi unu simtiementu de delicatentia pentru oficerii turci cari venisera a asistá la manevreloru nóstre.

Aru fi fostu neplacutu pentru susceptibilitatea Osmaniloru, serbarea unui erou cari a tarbacitu semilun'a de atáte ori! Explicaciunea: „se von e vero, e ben trovato!“

* **Earn'a anulu 1874.** Meteorologii observatoriulu din Parisu predicu o iarna fórte lunga si severa. Mai cu séma dela 15 Novembre pâna la 15 Ianuarie va fi multa diapada.

* **Produsul anuncieloru in America.** — Cifra totala cheltuita pentru anuncie in principalele diare americane se radica la 40,500,000 fr., din cari „Herald“ primesce cea mai mare parte, camu 10 milióne, adeca 30 mii fr. pre di. Acést'a suma enorma totusi este mai mica de cátu aceea ce primesce „Times“ din Londr'a. Alu 2-lea diaru, sub raportulu anuncieloru, este „Staats Zeitung“, care primesce cam 9 milióne, apoi „New-York“ „Times“ cu o cifra de 7,300,000 fr. Este recunoscutu ca nici o fóie nu primesce mai pucinu de 500,000 fr.

Foile hebdomadare nu iau de cátu 2,500,000 fr., dara trebuie sa se observe ca aceste foi nu suntu de cátu prescurtari a foiloru periodice si reimprimari a acestoru si pretiulu anuncieloru este fórte radicanu spre a evitá naval'a in daun'a foii principale.

Pentru alimentarea acestoru cifre enorme trebuiescu clienti esceptionali, si diarele americane i gasescu.

D. Stewart cheltuiésece anualmente 2,500,000 fr. cu anunciele; **Lord si Taylor**, 1,115,000 fr.; **D. Babbitt**, omulu cu sapunulu, cum este numitu, 1,115,000 fr.; **Robert Bonner**, 1 milionu; **Arnold si Constable**, 875,000 fr.; si faimosulu **Barnum** cheltuiésece anualmente mai multu de 2 milióne pentru anunciele sele.

Persónele cele mai bogate cheltuiescu mai multu cu anunciele.

Nu mai in orasiulu New York se cheltuiescu anualmente 25 milióne cu anuncie pre muri, pre bastimente séu pre ori ce altu se póte afisá.

La Nru 395|1874.

Concursu.

Cu permisiunea veneratulu Consistoriu archidiececanu din 19 Septembrie a. c. Nr. 2056|B. cons. 894 pentru ocuparea statiunei de capelanu lângá neputinciosulu parochu **Simeonu Tatu** dela **Altin'a**, se escrie prin acést'a concursu pâna la 8 Novembre a. c.

Emolumentele suntu:

a) Venitulu de pre portiunea canonica de 7½ jugere, pamentu aretoriu si de fenatiu.

b) Dela 60 familii cáte o di de lucru si cáte unu caru de gunoiu.

c) Dela 125 familii stola indatinata, iéra tóte impreuna dupa calcululu de mediu locu dau unu venitu anuale de 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au a-si asterne petitiunile loru pâna la diu'a de mai susu la subscrisulu, proviedute cu

documentele recerute de Statutulu organicu § 13.

Nocrichu in 6 Octobre 1874.

In contielege cu comitetulu parochialu respectivu.

G. Maieru

Adm. ppescu.

2—3

Concursu.

De ore ce in urma publiceri concursulu din „Telegrafulu Romanu Nr. nu sau invitu nici unu concurentu pentru ocuparea postulu de invatiatoriu securdario la scóla populara din **Codlea** amesuratu §-loru din statutulu organicu, — asia se publica acum Concursu din nou pentru ocuparea aceluia cu care este impreunatu unu salariu de 275 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu trebuie cá sa fia români gr. or. si sa-si produca atestate conformu §§ loru statutulu organicu.

Comitetulu parochialu in contielege cu scaunulu ppescu alu Branului.

2—3

Ioanu Comsi'a.

Concursu.

In comun'a **Harau**, protopresbiteratulu Ioagiului I, e de a se ocupá postulu invatiatorescu la scóla confesionala gr. or.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este: 180 fl. v. a., cartiru cu o gradina de legimi, si 2 orgi lemne de incalditu.

Suplicantii au a-si tramite petitiunile loru instruate in sensulu Statutulu organicu la subsemnatulu, celu multu pâna in 27 Oct. a. c. st. v.

Hondulu, 9 Oct. 1874.

In contielege cu comitetulu parochialu.

B. Piposiu

Protop.

(3—3)

Edictu.

Ioan'a nascuta **Teodoru Comanu** legiuit'a socia a lui **Ioanu Pavelu Ciogu** din **Fofeldea** scaunulu **Nocrichiului**, carea cu necredintia a parasitu pre legiuitulu ei barbatu de 2½ ani, fâra a se scí de loculu petreceri ei, se provóca prin acést'a cá in terminu de unu anu si o di sa se infatisiedie inaintea forulu matrimoniale subscrisu, cáci la din contra procesulu divortialu radicanu asupra ei, se va otári si in absentia ei. —

Nocrichiu, 6 Septembrie 1874.

Forulu matrimoniale protopescu gr. or. alu **Nocrichiului**

— Cincu-mare.

G. Maieru

Adm. ppescu.

(3—3)

Anunciu.

Grigoriu Mateiu, comerciante, in **Sabiiu**, face p. t. publicu cunoscutu, ca cumparandu casele veduvei reposate **Vass**, din piaci'a mica, in vecinatate nemijlocita cu cas'a si bolt'a sea, a cumperatu si cuantulu intregu de lumini de cera remasu de repostat'a si de astadi incolo vinde densulu cu 1 fl. 30 cr. puntulu care se vindea cu 1 fl. 60 cr. Densulu se promite si pe viitoriu a fi la disopetiunea p. t. publicu, in ramulu acest'a de negociu, dupa trebuintia. **Sabiiu** 22/10 Octobre 1874.

2—2

Edificiulu cu gradina dinpreuna de sub Nro. 48 strada Gusteriloru (Elisabethgasse) e din mana libera a se vinde.

Regina Roth.

Nrulu acest'a famu infardiatu cá sa putemu publicá rezultatulu alegerei de Metropolitanu si Archieppu.